

**Theologia Scholastica Secundum Viam Et Doctrinam D.
Thomæ Aquinatis, Doctoris Angelici**

In Celebri Archiepiscopali Benedictina Universitate Salisburgensi, methodo
& norma ibidem usitata publicè tradita, & in IV. Tomos digesta ; Qvorvm
Primvs Tractat De Deo Vno Et Trino, Deq[ue] Creatura Angelica ...

Mezger, Paul

Augustæ Vindelicorum, 1695

§. II. Solvuntur obiectiones.

[urn:nbn:de:hbz:466:1-73455](#)

nimirum loquitur S. D. de amore efficaci, non inefficaci & simplicis complacentia, quem ad possibilia terminari dicimus. Imò sicut Adversarii concedunt nobiscum, scientiam simplicis intelligentiae esse virtute & quasi in actu primo causam rerum, ita similiter nobiscum recte dicent, amorem possibilium esse virtute, & quasi in actu primo effectivus: sicut enim efficax DEI voluntas est in actu secundo amor effectivus, in quantum vult & approbat actualem habitudinem rerum ad esse, ita inefficacis DEI voluntas, & quam vocamus simplicis complacentia, est amor virtute, & in actu primo effectivus, in quantum approbat, & sibi complacet in habitudine possibili, quam res habent ad esse: sicut & ipse artifex, antequam decernat artificiosem formam in opus inducere, prius in ideato à se concepto, & per idem artis representatio complacentiam habet. Non ideo tamen ista complacentia & amor possibilium erit actus liber in DEO, cùm non fundetur in contingenti & libera, sed necessaria coniunctione, quam habent possibilia cùm Divinis ideis, omnipotencia, & bonitate.

§. II.

Solvuntur objectiones.

5. Dices tamen primò: S. D. hic a. 3. universaliiter ait, alia à se DEVM non necessario, sed liberè velle. Quod repetit 1. cont. gent. à c. 81. & alibi. Resp. S. Doct. hic loqui de amore efficaci, non de amore simplicis complacentia.
6. Dices secundò: qualibet potentia non nisi ad rationem formalem sui objecti fertur necessariò, necessitate quoad specificationem; sed res creata possibiles non pertinent ad objectum formale Divinæ voluntatis: ergo. Resp. dist. maj. nisi sint aliqua necessariò connexa cum illo specificativo, conc. si sunt connexa, nego. sed possibilia non pertinent ad objectum specificativum Divinæ voluntatis, ut neque sint necessariò connexa cum illo, nego, ut sint connexa, conc. min. & nego consequentiam.
7. Dices tertio: sequeretur, quod Spiritus S. procederet ex amore creaturatum, quod tamen communiter Theologi non admittunt in Tract. de SS. Trinit. Resp. tam parum esse inconveniens, ut Spiritus S. procedat ex amore per modum simplicis complacentia ad creaturas terminato; quamquid Verbum procedat ex cognitione possibilium: imò hoc insinuat S. D. loco suprà cit. Unde Theologi communiter de efficaci amore actuallium creaturarum loquuntur, cum negant Spiritum S. ex illo per se procedere.
8. Dices quartò. Objectum finitum & inadäquatum non potest necessitate voluntatem infinitam; sed creature possibiles tantum sunt objectum inadäquatum & finitum: ergo non possunt necessitate Divinam voluntatem. Resp. objectum finitum & inadäquatum non potest voluntatem infinitam necessitate, necessitate objectiva, & parte ex parte sui proveniente, conc. subjectiva, & proveniente ex infinitate subjecti, nego. sicut enim ex infinita perfectione subjecti, & cognitionis Divinae provenit, ut quamvis possibilia ra-

tione sui non habeant infinitam scibilitatem, tamen necessariò cognoscantur, quia nimirum necessariò comprehendingo suam omnipotentiam, etiam necessariò comprehendit DEUS omnem terminum connexum cum illa; ita etiam ex infinita perfectione subjecti & voluntatis Divinae provenit, ut necessariò amando suam bonitatem & omnipotentiam, necessariò amet terminos cum illa necessariò connexos.

Dices quintò. Obiectum intellectus juxta S. D. intrà q. 82. a. 3. est simplicis & magis absoluunt, quam objectum voluntatis. h. e. interprete Caietano, objectum intellectus est quidditas rei sub conceptu quidditatis, voluntatis vero objectum est res prout existens: ergo possibilis, qui praescindunt ab ordine ad existentiam, possunt quidem esse objectum Divine scientie; non autem voluntatis. Resp. objectum intellectus sine veritate magis absolute, quam si objectum voluntatis, quia verum, quod est objectum intellectus, potest absolute concepi sine habitudine ad esse, ut sit in speculacionibus Mathematicis, at vero objectum voluntatis aliquam requiri habitudinem ad esse. Nec tamen requiritur actualis habitudo; sed sufficit possibilis juxta dicta.

§. III.

Corollaria.

Colliges primò: Si objectum volitum formaliter spectatur, DEUM semper illud velle, quod est optimum: secus si spectatur materialiter, & creativè. Formaliter spectatur volitum, pro subiecto motivo formalis bonitatis Divina, que semper est infinita perfecta. Materialiter spectatur, prout est in seipso: & sic certum est, immutatam esse altera meliorem: imò optimam & perfectissimam produci non posse constat ex dicta perfectione DEI.

Colliges secundò: Illas virtutes & actus voluntatis in DEO formaliter admittendos, quia nullam dicunt imperfectionem. Unde primo est in DEO non tantum amor, de quo diximus, sed est gaudium, delectatio & fructus, quia hoc dicit quietem voluntatis in objecto volito: sed hoc maximè locum habet in DEO, qui est sibi sufficientissimum. Secundò est in DEO Zelus juxta illud Ex. 24. Ego sum Dominus DEVS tuus fortis Zelotes. Nam Zelus secundum S. D. 1. 2. q. 23. a. 4. nil aliud importat, quam intranscendum amorem fortiter excludentem commobi contrarium: sed DEUS ita intranscendit gloriam: ergo. Tertiò est in DEO formaliter misericordia, quod effectum sublevandi alienam miseriam, quia ut se nullam dicit imperfectionem; non autem quantum ad motum appetitus sensitivi, qui est tristitia de malo alieno. Quartò est in DEO formaliter iustitia distributiva quod a quilibet distributionem juxta cuiusque recipientis proportionem & dignitatem: non secundum obligacionem ortam ex iure recipientis. Et sic alia quoque virtutes & actus, quatenus ab imperfectione absolvit nequeunt, non sunt formaliter in DEO, ut iustitia commutativa, que supponit